

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กฎหมายล้มละลายบัญญัติขึ้นมาเพื่อกำหนดถึงการชำระหนี้สินของบุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว เพื่อประโยชน์แก่บรรดาเจ้าหนี้ทั้งหลาย ซึ่งต่างกับการฟ้องบังคับชำระหนี้ในคดีแพ่งสามัญอันมีวัตถุประสงค์เพื่อบังคับให้ลูกหนี้ชำระหนี้ผู้เป็นโจทก์แต่เพียงผู้เดียว¹ โดยทั้งนี้กฎหมายล้มละลายนั้นมีขึ้นและพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ภายใต้การเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของเศรษฐกิจและสังคม โดยทั้งนี้กฎหมายล้มละลายนั้นได้ มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และ สังคมโดยรวม ซึ่งอาจจำแนกได้ดังนี้

ประโยชน์ทางด้านเจ้าหนี้

- ก. ให้เจ้าหนี้ทั้งหลายได้รับชำระหนี้โดยเสมอภาคกัน²
- ข. ให้เจ้าหนี้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อย เช่น ให้ขอรับชำระหนี้โดยง่าย การพิจารณาทำโดยรีบด่วนไม่ชักช้า และเสียค่าธรรมเนียมน้อย³
- ค. ให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้มากที่สุด คือให้มีการติดตามทรัพย์ของลูกหนี้ เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ได้ดีกว่าการฟ้องคดีแพ่งสามัญ⁴ ซึ่งอยู่ในลักษณะเจ้าหนี้คนใดมีโอกาสในการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินของลูกหนี้ได้เร็วกว่า ก็จะได้รับชำระหนี้ได้มากที่สุดเพียงคนเดียวเท่านั้น

ประโยชน์ทางด้านลูกหนี้

- ก. ป้องกันไม่ให้ลูกหนี้ถูกเร่งรัดหนี้โดยไม่เป็นธรรม โดยกระบวนการพักการชำระหนี้ และเป็นการเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ได้พัก และมีโอกาสที่จะคิดหาหนทางแก้ไขปัญหาทางการเงินของตน โดยปราศจากแรงกดดัน และหาเงินมาชำระหนี้ได้โดยเร็ว

¹ สุธีร์ ศุภนิตย์, “คู่มือกฎหมายลักษณะล้มละลาย,” (โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรุงเทพมหานคร, 2539), หน้า 11.

² พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 115

³ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 13, 153, 179

⁴ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 114

- ข. ช่วยเหลือลูกหนี้ที่สุจริตให้หลุดพ้นจากการล้มละลายด้วยกระบวนการปลดจากล้มละลายให้ลูกหนี้ ซึ่งส่งผลให้ลูกหนี้รายดังกล่าวสามารถกลับมามีโอกาสในการประกอบธุรกิจได้ ซึ่งเป็นการให้โอกาสลูกหนี้ที่สุจริตนั้นสามารถหลุดพ้นจากหนี้สิน แม้ว่ายังชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวนหนี้ก็ตาม

ประโยชน์ต่อสังคม

กฎหมายล้มละลายนั้นวางหลักให้ลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว ที่ถูกร้องขอ นั้นจะต้องถูกจำกัดอำนาจในการจัดการทรัพย์สิน และการเงินของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้สังคมโดยรวมที่ลูกหนี้รายนั้นประกอบกิจการ หรือ อาศัยอยู่นั้น ได้รับการดูแล ทั้งนี้ก็โดยการที่ถูกจำกัดด้วยกระบวนการภายใต้กฎหมายล้มละลาย ก็โดยไม่ปล่อยให้ลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวนั้น ก่อความเดือดร้อนต่างๆ ให้แก่ระบบการค้าในสังคมนั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการให้สินเชื่อต่างๆ นั้นเอง กล่าวคือมีกระบวนการป้องกันมิให้ลูกหนี้มีโอกาสหลอกลวงทำหนี้สินขึ้นอีก นอกจากนั้นเมื่อกฎหมายล้มละลายเป็นกระบวนการที่ให้ลูกหนี้ที่ได้ผิดพลาดไปในการประกอบธุรกิจ ได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตใหม่ เปิดโอกาสให้ลูกหนี้ได้เริ่มต้นลงทุนทำธุรกิจใหม่ ย่อมเป็นการดีต่อเศรษฐกิจในแง่ที่ว่าส่งผลให้เศรษฐกิจมีความเป็นพลวัติไม่หยุดนิ่ง และ ไม่เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจอันเป็นสุญญากาศที่หายไปของหน่วยลงทุนทางเศรษฐกิจ

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยยังคงอยู่ในช่วงประสบปัญหาเศรษฐกิจ ภาคเอกชนและประชาชนไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคล หรือ บุคคลธรรมดา จำนวนมากไม่สามารถชำระหนี้ได้ อันเนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจที่เหนือการควบคุมของลูกหนี้ ส่งผลให้มีสถานะเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว ซึ่งในกรณีลูกหนี้ “บุคคลธรรมดา” (Individual Debtors) นั้น ไม่อาจร้องขอให้ตนเองล้มละลายได้ ภายใต้พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 ซึ่งกฎหมายล้มละลายดังกล่าววางหลักในเรื่องการเริ่มต้นคดีล้มละลายทำได้โดย

1. โดยทำเป็นคำฟ้อง

โดยถือหลักเช่นเดียวกับการทำคำฟ้องในคดีแพ่งสามัญและบุคคลที่อาจฟ้องหรือถูกฟ้องในคดีล้มละลายนั้น จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ นอกจากนี้เจ้าหนี้ก็อาจฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ที่ตายก็ได้⁵

⁵ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 82

2. โดยทำเป็นคำร้องขอ

- (1) เป็นกรณีที่ผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลร้องขอต่อศาลขอให้สั่งนิติบุคคลล้มละลายถ้าปรากฏว่าเงินลงทุน หรือ เงินค่าหุ้น ได้ใช้หมดสิ้นแล้วสินทรัพย์ก็ยังไม่พอกับหนี้สิน⁶
- (2) ในกรณีที่เจ้าหนี้ผู้เป็น โจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้อง เพื่อให้บุคคลผู้ซึ่งเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบในหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ เมื่อปรากฏว่าศาล ได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือหุ้นส่วนจำกัดแล้ว⁷

ซึ่งจะเห็นได้ว่าบทบัญญัติกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยนั้น ไม่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถเริ่มต้นกระบวนการล้มละลายได้ด้วยตนเอง โดยไม่คำนึงว่าลูกหนี้บุคคลธรรมดานั้นเป็นลูกหนี้ผู้สุจริตหรือไม่ ซึ่งการไม่ให้สิทธิดังกล่าวนั้นเป็นการปิดโอกาสลูกหนี้บุคคลธรรมดาซึ่งมีสภาพหนี้สินล้นพ้นตัวให้ได้รับประโยชน์จากการหลุดพ้นจากภาวะหนี้ ภายใต้กระบวนการปลดจากการล้มละลาย หรือ การพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายโดยอัตโนมัติ นั้นเอง

กฎหมายล้มละลายของประเทศไทยได้ยอมรับแนวความคิดในการให้อภัยลูกหนี้ และแนวความคิดการขอล้มละลายโดยสมัครใจ (Voluntary Bankruptcy) ดังที่ปรากฏอยู่ใน พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 ในเรื่องการปลดจากล้มละลาย การพ้นจากล้มละลายโดยอัตโนมัติ และในเรื่องผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลสามารถร้องขอให้นิติบุคคลล้มละลายได้ตามมาตรา 88 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1266 เช่นนี้ก็ถือว่าเป็นการให้สิทธิอันเป็นทางเลือกแก่ลูกหนี้ภายใต้เงื่อนไขและวิธีการที่สอดคล้องกับลักษณะสภาพของลูกหนี้ และเนื่องด้วยการให้สิทธิเฉพาะแก่ลูกหนี้นิติบุคคลนี้เอง จึงเป็นที่น่าสงสัยว่าเหตุใดจึงจำกัดสิทธิของลูกหนี้บุคคลธรรมดาให้ไม่สามารถร้องขอให้ตนเองล้มละลายได้ ทั้งตัวลูกหนี้เองก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบกฎหมายล้มละลายและระบบกฎหมายล้มละลายเองก็มีประโยชน์ทั้งต่อตัวลูกหนี้, เจ้าหนี้ และ สังคม(ประชาชน) จึงไม่มีเหตุจำเป็นในการจำกัดสิทธิอันเป็นทางเลือกของลูกหนี้ในการที่จะเข้าสู่กระบวนการล้มละลายซึ่งเป็นทางเลือกของลูกหนี้ที่จะดำเนินการจัดการสถานะทางการเงินของตนเองให้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด และมีเพียงตัวลูกหนี้เองที่เข้าใจสถานะของตนเองมากที่สุดว่าตนควรจะล้มละลายหรือไม่ หรือ เมื่อใด

ทั้งนี้การที่ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการล้มละลายได้นั้น ส่งผลให้ลูกหนี้เองจะต้องถูกคุกคามจากการบังคับชำระหนี้จากเจ้าหนี้ ทั้งๆ ที่ตนก็มีหนี้สินล้นพ้นตัวอยู่แล้ว ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่

⁶ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 88 และ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1266

⁷ พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483, มาตรา 89

สามารถประกอบธุรกิจ หรือ กิจการการงานของคน ได้โดยปกติสุข และอาจเป็นการเปิดโอกาสให้ลูกหนี้ถูกเร่งรัดหนี้โดยไม่เป็นธรรม และลูกหนี้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการซ้ำเติมลูกหนี้ และแทนที่ลูกหนี้จะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปเพื่อหาเงินมาเพื่อชำระหนี้ ในทางตรงกันข้ามจะส่งผลให้ลูกหนี้ตัดสินใจยอมแพ้ไม่ประกอบธุรกิจอีกต่อไป เพราะแรงกดดันจากเจ้าหนี้ อันเนื่องมาจากการบังคับชำระหนี้โดยไม่เป็นธรรม และทำที่สุดเลือกที่จะนักรอให้เจ้าหนี้เป็นผู้ตัดสินใจในชะตาชีวิตของลูกหนี้ และการไม่เปิดโอกาสให้ลูกหนี้นุคคลธรรมคาเข้าสู่กระบวนการล้มละลายโดยสมัครใจยังคงส่งผลกระทบต่อฝ่ายเจ้าหนี้ โดยเฉพาะในกรณีที่ลูกหนี้นุคคลธรรมคานั้นมีเจ้าหนี้อาหลายราย ซึ่งเจ้าหนี้บางรายนั้นนั้นก็ยังไม่ถึงกำหนดรับชำระหนี้ หรือ เจ้าหนี้บางรายก็อยู่ในขั้นเตรียมการฟ้องร้องเพื่อบังคับชำระหนี้จากลูกหนี้ด้วยกระบวนการทางคดีแพ่งสามัญ ซึ่งนั่นหมายความว่าเจ้าหนี้คนใดมีความสามารถหรือโอกาสมากกว่าเจ้าหนี้รายอื่นๆ ก็สามารถเร่งการฟ้องร้องลูกหนี้ ยึดบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ให้ได้มากที่สุดเพื่อนำมาชำระหนี้ของคุณ ส่งผลให้เจ้าหนี้รายอื่นไม่สามารถบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ เข้าลักษณะที่ว่ามือใครยาวสาวได้สาวเอา ทั้งนี้เหตุเพราะมีเจ้าหนี้รายหนึ่งยึดทรัพย์บังคับเอาชำระหนี้ไปหมดแล้ว โดยกล่าวคือเจ้าหนี้รายอื่นไม่สามารถหรือหมดโอกาสในการได้รับชำระหนี้ไปโดยปริยาย และด้วยเหตุนี้เองก็จะส่งผลกระทบต่อไปยังระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไปเป็นทอดๆ ส่งผลไปสู่ปัญหาในระบบการให้สินเชื่อทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ

ในปัจจุบันนี้การลงทุนมิได้ถูกจำกัดอยู่เพียงสังคมใดสังคมหนึ่ง หรือ เพียงประเทศใดประเทศหนึ่งเท่านั้น แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีการขยายตัวในการลงทุนข้ามชาติเป็นอย่างมากในโลกยุคไร้พรมแดน ซึ่งทั้งนี้เมื่อมีการลงทุนย่อมเป็นธรรมดาที่การลงทุนดังกล่าวจะเกิดสถานะขาดทุน ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ลงทุนเข้าสู่สถานะหนี้สินล้นพ้นตัว ดังนั้นแนวความคิดในเรื่องการล้มละลายข้ามชาติ หรือ Cross Boarder Insolvency จึงได้เกิดขึ้นและมีกระแสการขยายตัวต่อเนื่องในระดับพหุภาคี และองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ โดยเมื่อเวทีระดับโลกได้มีการวางแนวนโยบายและร่างข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องล้มละลายข้ามชาตินั้น การบังคับใช้กฎหมายล้มละลายข้ามชาติมีข้อจำกัด และอุปสรรคมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อจำกัดในเรื่องเนื้อหาของกฎหมายสารบัญญัติอันเป็นกฎหมายล้มละลายภายในของแต่ละประเทศนั้นมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกัน โดยหนึ่งในนั้นก็คือ การให้สิทธิลูกหนี้ในการร้องขอให้คนล้มละลายโดยสมัครใจ อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่กระบวนการล้มละลายนั่นเอง

กฎหมายล้มละลายนั่นเป็นกฎหมายที่เป็นกฎหมายเศรษฐกิจอันเป็นเครื่องมือในการควบคุมการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการควบคุมการปล่อยสินเชื่อ อันเป็นสร้างแรงจูงใจในการบริโภค ดังนั้นหากอนุญาตให้ลูกหนี้สามารถร้องขอให้ตนเอง

ล้มละลายได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นการที่ประชาชนจะต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายนั้น อันเป็นผลให้ลูกหนี้ผู้ตกเป็นบุคคลล้มละลายจะต้องถูกควบคุมในสิทธิเสรีภาพในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ทั้งของตนเองและของครอบครัว อันส่งผลให้ลูกหนี้มีความหวาดกลัวบ้างไม่มากก็น้อย ดังนั้น มุมมองทางสังคมในการที่ลูกหนี้จะต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายนั้น ทำให้ลูกหนี้มองว่า ควรจะหลีกเลี่ยง หรือ อาจกล่าวได้ว่าทำให้ลูกหนี้มองกระบวนการล้มละลาย และการตกเป็นบุคคลล้มละลายไปในทางลบและพยายามจะหลีกเลี่ยงเสียมาก ทั้งนี้แม้ในทางแนวความคิดที่กล่าวข้างต้นนั้นจะแสดงความเป็นอรรถประโยชน์ทั้งหลายทั้งต่อเจ้าหนี้และลูกหนี้ทั้งหลาย รวมถึงประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมแล้วก็ตาม กฎหมายล้มละลายก็ยังคงถูกมองเป็นขามสำหรับลูกหนี้ทั้งหลาย ดังนั้น แม้กฎหมายจะเปิดโอกาสให้ลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถร้องขอให้ตนเองเข้าสู่กระบวนการล้มละลายได้โดยสมัครใจ การเปิดโอกาสดังกล่าวก็ไม่อาจชักจูงให้ลูกหนี้ใช้บังคับได้หากลูกหนี้มองไม่เห็นอรรถประโยชน์เพียงพอในการเข้าสู่ หรือ ตกเป็นบุคคลล้มละลาย

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาและความเป็นมาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินการศึกษาในประเด็นเรื่องการให้สิทธิอันเป็นทางเลือกสำหรับลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถร้องขอให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาว่าในประเทศไทยนั้น กฎหมายล้มละลายสมควรเปิดให้ลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถร้องขอให้ตนเองเข้าสู่กระบวนการล้มละลายได้ด้วยความสมัครใจของตนเองหรือไม่ และเพื่อศึกษาแนวทางในการนำระบบร้องขอล้มละลายโดยสมัครใจของลูกหนี้บุคคลธรรมดาในต่างประเทศมาปรับใช้ในประเทศไทย ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการควบคุม ตลอดจนศึกษาผลกระทบเบื้องต้นในศาสตร์ด้านอื่นๆ นอกจากนิติศาสตร์ อัน ได้แก่ ด้านเศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ตลอดจนข้อติดขัดในการนำระบบร้องขอล้มละลายโดยสมัครใจของลูกหนี้บุคคลธรรมดา มาบังคับใช้ในประเทศไทย ทั้งนี้จากการศึกษาในหัวข้อนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจในการบัญญัติกฎหมายล้มละลายเพิ่มเติมเพื่อเป็นการให้สิทธิแก่ลูกหนี้ ภายใต้การควบคุมที่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลไกในการควบคุมความสุจริตของลูกหนี้ที่ร้องขอให้ตนล้มละลาย

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ศึกษาสาเหตุ ผลกระทบ และมาตรการควบคุมสำหรับการนำระบบร้องขออภัยล้มละลายโดยสมัครใจของลูกหนี้บุคคลธรรมดา มาบังคับใช้ในต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีแนวความคิดกฎหมายล้มละลายสากล จากการลงโทษลูกหนี้อย่างรุนแรงมาสู่การให้อภัย (Forgiveness) โดยศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นประเทศที่มีกฎหมายล้มละลายที่ชัดเจน และเป็นประเทศที่พัฒนาการแนวความคิดในระบบกฎหมายล้มละลายของโลกอันเป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก โดยศึกษาเปรียบเทียบทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ เนื้อหาข้อกำหนดทางสารบัญญัติ และ กฎหมายวิธีสบัญญัติของกฎหมาย ตลอดจนศึกษาถึงผลกระทบ และ แนวทางในการแก้ไขปัญหาของประเทศดังกล่าว

1.4 วิธีการศึกษาวิจัย

วิธีวิจัยที่จะใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีวิจัยโดยการค้นคว้าวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากบทความและบทบันทึกทางประวัติศาสตร์ของทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้วยทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการร้องขอให้บุคคลล้มละลายของประเทศไทยและการร้องขอให้ตนเองเป็นบุคคลล้มละลายของต่างประเทศ และศึกษาจากเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ในรูปแบบคำรากกฎหมาย บทความในทางนิติศาสตร์ ด้วยทฤษฎีกฎหมาย รวมทั้งคำพิพากษาของศาลในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

1.5 สมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้คือ กระบวนการร้องขอให้บุคคลใดตกเป็นบุคคลล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 ได้กำหนดไว้ให้เจ้าหนี้ หรือผู้ชำระบัญชีเท่านั้นที่สามารถฟ้อง หรือร้องขอให้ลูกหนี้ตกเป็นบุคคลล้มละลายได้ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวนี้มีแนวความคิดตามแบบอนุรักษนิยมอันส่งผลต่อการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและแย้งต่อหลักกฎหมายล้มละลายสากลที่ว่า “บุคคลควรจะเป็นอิสระจากหนี้สิน และสมควรที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ โดยให้ศาลเข้าดำเนินการจัดการทรัพย์สินแทนคน และสามารถหลุดจากการเป็นบุคคลล้มละลายด้วยคำสั่งศาล” หรือ แนวคิด “Fresh Start” ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขกฎหมายล้มละลายให้ตัวลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถร้องขอให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายได้ อันจะทำให้ลูกหนี้สามารถเริ่มต้นกระบวนการล้มละลายได้ด้วยตนเอง ซึ่งการให้สิทธิดังกล่าวเป็นการให้สิทธิอันเป็นทางเลือกของ

ลูกหนี้ภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม โดยเฉพาะกระบวนการล้มละลายของลูกหนี้เอง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้สำหรับการแก้ไขกฎหมายล้มละลายซึ่งให้สิทธิแก่ลูกหนี้บุคคลธรรมดาสามารถร้องขอให้ตนเองล้มละลาย (เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย) ได้ด้วยความสมัครใจ

2. ทราบถึงรูปแบบและขอบเขต ตลอดจนแนวความคิดเรื่องกฎหมายล้มละลายสากล และตามแนวความคิดพื้นฐานความสามารถในการร้องขอให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายตาม The United States Bankruptcy Code ของประเทศสหรัฐอเมริกา และ The Insolvency Act 1986 ของประเทศอังกฤษ ตลอดจนทราบถึงแนวทางในการควบคุมและแก้ไขปัญหาในต่างประเทศ

3. ได้ทราบถึงข้อดีและข้อเสียของการที่บุคคลจะสามารถร้องขอให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายต่างประเทศ

4. เป็นแนวทางในการเสนอแนวความคิดเรื่อง ความสามารถของลูกหนี้ร้องขอให้ตนเป็นบุคคลล้มละลายตามกฎหมายล้มละลายต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาถึงมาตรการในการดูแลลูกหนี้ผู้ร้องขอให้ตนเองล้มละลาย และมาตรการในการดูแลเจ้าหนี้ทั้งหลาย

5. การศึกษาในประเด็นของผลทางกฎหมาย ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม และ ปัญหาของการที่ลูกหนี้บุคคลธรรมดาขอให้ตนล้มละลาย อาจนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายล้มละลายของประเทศไทยในที่สุด